

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

RAPORT ÎNTÂLNIRE

10.09.2014

În cadrul proiectului „Rețeaua Promotorilor pentru Sate Curate – Creșterea conștientizării comunităților rurale din regiunea NV în legătură cu impactul activităților lor asupra mediului înconjurător”, PROIECT CO-FINANȚAT PRINTR-UN GRANT DIN PARTEA ELVEȚIEI PRIN INTERMEDIUL CONTRIBUȚIEI ELVEȚIENE PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ EXTINSĂ, a avut loc, în data de 10.09.2014, cea de a noua întâlnire din cadrul proiectului, în JUDEȚUL SATU MARE, la TURȚ, în clădirea Primăriei Turț.

La acțiune au fost prezenți peste 30 de reprezentanți ai primăriilor, instituțiilor de mediu și cu atribuții de mediu, organizațiilor care realizează activități în domeniul salubrității, apei și canalizării.

Participanții au avut parte de o primire caldă și profesionistă, din partea **domnului primar IOAN CIUPAC**, care, în deschiderea întâlnirii, dar și înainte, în pauze și după întâlnire ne-a împărtășit preocupările echipei primăriei în domeniul mediului.

La Turț am găsit o comună curată, care are două stații de epurare a apelor menajere pentru locuitorii comunei. În cuvântul de bun venit ne-a explicat cum a reușit să-i facă pe cetățeni să înțeleagă că fiecare trebuie să se îngrijească să fie curat în comună, să nu arunce deșeurile necontrolat la marginea hotarului, pe malurile apelor sau în pădure. Serviciul de salubritate este plătit de fiecare gospodărie, fără excepție, așa cum sunt plătite și alte servicii vitale pentru trai (electricitatea sau apa).

Domnul **TAMÁS FERENC ALTFATTER**, subprefect al județului Satu Mare a urat bun venit participanților, a felicitat organizatorii pentru inițiativă și a vorbit despre importanța pe care Instituția Prefectului o acordă protecției mediului. Județul Satu Mare este printre primele din țară care au reușit să construiască o rampa ecologică de depozitare a deșeurilor și să implementeze un plan de gestionare județean. A trecut de asemenea în revistă proiectele mari de mediu, cum ar fi alimentările cu apă și canalizare care se derulează pe teritoriul județului Satu Mare. A apreciat preocupările, inițiativele și proiectele de mediu derulate în cadrul primăriei Turț și l-a felicitat pe domnul primar pentru activitatea susținută în domeniul salubrității și realizării de drumuri pe teritoriul comunei.

Directorul executiv APM, doamna **ELISABETA BÉKÉSSY** a vorbit despre importanța acțiunilor de conștientizare în domeniul protecției mediului, niciodată suficiente. A amintit despre succesul de a avea în județul Satu Mare un depozit ecologic funcțional încă din anul 2011 și a insistat pe necesitatea atingerii țintelor asumate de România referitoare la colectarea selectivă. În județul Satu Mare toate depozitele ilegale de deșeurii din zonele rurale au fost închise și au fost realizate ecologizări prin plantarea de puiți, considerând acest lucru un succes. APM Satu Mare a fost inițiatorul acestui proiect având întregul suport din partea Direcției Silvice. În cadrul acestui proiect apreciază inițiativa celor 2 primării, Turț și Mofin, care au îngădit amplasamentele plantate. APM Satu Mare a câștigat recent 2 proiecte Life în parteneriat cu instituții de mediu din Ungaria, în valoare totală de peste 1 milion Euro, prin care, printre altele, se vor experimenta soluții alternative de epurare a apelor menajere, prin tehnologii mai puțin costisitoare, eficiente și ecologice, aplicabile

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

în special în mediului rural.

Doamna expert de mediu **MIHAELA BEU** a realizat o prezentare despre motivația, rezultatele și așteptările implementării proiectului.

Prin prezentarea foarte tehnică realizată de domnul comisar șef al GNM CJ Satu Mare **VASILE FĂNĂȚAN**, întâlnirea a continuat cu enumerarea aspectelor de mediu specifice, legate de proximitatea zonei miniere, a frontierei cu Ucraina și Ungaria, a distilărilor care constituie o problemă de sezon ca urmare a posibilelor deversări de borhot. Aria naturală protejată râul Turț este privită de multe ori de locuitori mai mult ca o problemă decât ca un avantaj și datorită faptului că încă planul de management nu a fost definitivat și adoptat. Atribuțiile autorităților locale referitoare la problemele specifice de mediu din zonele rurale au fost trecute în revistă, participanții punând întrebări domnului **VASILE FĂNĂȚAN**. Au fost amintite atribuțiile autorităților locale din Legea protecției mediului, Legea deșeurilor, Legea fondului de mediu și Legea picnicului.

Din partea APM Satu Mare, domnul consilier superior **IOAN MAN** a realizat o deosebit de profesionistă prezentare referitoare la situația ariilor naturale protejate din zona Turț, care a suscitat mult interes din partea reprezentanților primăriilor. Aceștia au formulat întrebări și au solicitat urgentarea procedurilor de aprobare a planului de management, având în vedere faptul că până în prezent această situație neclară le aduce doar obligații. În mod normal, așa cum este prevăzut de legislație, ar trebui să existe și beneficii pentru locuitorii comunelor care au arii naturale protejate pe teritoriu. Domnul **IOAN MAN** a explicat care este stadiul actual al planului de management. Completarea legislației ariilor naturale protejate cu acte normative subsecvente care să clarifice modul de compensare depinde de decizii politice, iar elaborarea acestor acte normative este prevăzută de actuala legislație.

Pe tema ariilor naturale protejate discuțiile au continuat, reprezentanții primăriilor cerând explicații referitoare la actele normative care reglementează acest domeniu.

Din partea SC TUR SOMEȘUL SRL a vorbit domnul director **GABOR GEZA**, care a amintit cât de importantă este plata la zi a salubrității de către toți cetățenii din zonele rurale. Compania realizează salubritatea în 11 comune asociate ADI și încearcă din răspuț să acopere întregul teritoriu administrativ. Solicită sprijin și colaborare din partea primarilor pentru asigurarea fondurilor necesare și aportul la atingerea țintelor de colectare selectivă.

Din partea ADI Satu Mare Apă și canalizare a vorbit domnul expert **MIRCEA PAPICI**, care a identificat câteva din problemele cu care se confruntă ADI în calitate de „mediator” în relația cetățeni-compania de apă. Mai ales la sate există o luptă permanentă între tradițional și modern, vechi și nou, iar cetățenii din zonele rurale trebuie să facă față noilor provocări legate de modernizarea vieții la sate și în consecință de exigențele legislației de mediu. În acest context domnul primar IOAN CIUPAC al comunei Turț a explicat cum a reușit să convingă cetățenii să se racordeze la canalizare, dacă au apă curentă, chiar dacă această situație impune costuri mai mari pentru cetățeni. Alți reprezentanți ai primăriilor au afirmat că ar trebui și la salubritate încasarea banilor pentru acest serviciu să fie făcută de compania care asigură salubritatea, cetățenii conștientizând astfel importanța serviciului, ca și în cazul alimentării cu apă.

În finalul întâlnirii reprezentanții proiectului au mulțumit din nou domnului primar nu numai pentru găzduire și deosebită ospitalitate, dar și pentru exemplele date, felicitându-l încă o dată pentru colectivul și rezultatele pe care le are la primărie.

PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Întâlnirea a fost organizată cu implicarea și sprijinul nemijlocit al Gărzii Naționale de Mediu, Comisariatul Județean Satu Mare, căruia reprezentanții proiectului i-au mulțumit pentru implicare și aportul adus bunei reușite a acțiunii.

Ca urmare a acțiunii de la Turț au apărut următoarele articole:

- Comuniat de presă în Informația Zilei Satu-Mare, in data de 10.09. 2014
- <http://www.informatia-zilei.ro/sm/proiectul-reteaua-promotorilor-pentru-sate-curate-prezentat-la-turt/>
- <https://www.facebook.com/institutiaprefectului.satumare>

Prima parte a întâlnirii a fost înregistrată de reprezentanții Informația Zilei Satu Mare.

Echipa de proiect

Manager de proiect, Ionela RĂCĂȚĂU

Expert mediu, Mihaela BEU